

Teatre del Sol "El botí"

per Josep Torrella i Pineda

En l'alternança entre l'elenc propi del teatre i el del Centre Dramàtic del Vallès, en aquest darrer li va tocar de cloure la temporada. I ho va fer amb una obra que va trencar de viure els nombrosos espectadors que anaven desfilant pel local de l'antiga Cooperativa.

Amb "El botí" Joe Orton va escriure una ferotge comèdia d'humor negre, amb necrofilia i tot. Partint d'aquest plantejament, que devia néixer en el magí de l'autor com l'embrió de l'obra, hom n'esperaria un text més aviat cerebral, d'aquells que en diem "de denúncia", expressat amb l'agror de l'inconformisme social més iconoclasta. Perquè de les xurriacades de "El botí" no se n'escapa ningú: els benpensants hipòcrites, la policia, la justícia, la democràcia, la religió, l'egoisme humà, la relació paterno-filial, els valors morals de tot ordre; ni tan sols el respecte a la mort.

Però Orton va tenir una idea lluminosa: la de descartar tota possible mala bava -si més no, de fer-la visible- i tractar el seu tema en to de farsa. O, encara dit més exactament, en clau de vodevil, prenent-ne, del gènere, no pas el joc picant sinó el mecanisme d'un ritme escènic ininterromput a través de contínues entrades i sortides, d'estèrils peripècies amagant i desamagant objectes i cadàvers, i a cavall d'un diàleg viu que sap aprofitar els més variats registres de la societat actual. La torrente-

ra imaginativa de l'autor i l'eficaç teatralitat amb què va milimetrar-la es posen l'espectador a la buxaca i el fan "passar" de tot allò que amb més o menys interès potgués ferir-lo, fins a detalls que voregin la irreverència.

Naturalment que una comèdia d'aquest calibre exigeix un serviment escènic que hi quedi ben engalzat i que eviti la més petita fissura, el més lleu grinyol. El Centre Dramàtic del Vallès ho ha aconseguit, començant per la traducció del text i la direcció, ambdues coses en mans de Josep Minguell. El mateix Minguell interpreta l'inspector de policia, en principi camuflat -deliberadament mal camuflat- de funcionari del servei municipal de l'aigua. El seu tipus és dibuixat d'un traç i l'actor el

manté amb absoluta naturalitat. Muntsa Alcañiz fa la maligna infermera a la qual, sense altre recurs que una modulació en el parlar, sobriament administrada, encomana la sensació de misteri que en realitat l'envolta. El veterà Jordi Torras marca amb classe les oscil·lacions del seu personatge, que passa de l'afectació de l'home ben situat, de digna aparença com a ciutadà i com a cap de família, al ninot ridícul en què el fa caure la perversitat de tots els altres, i també la seva pròpia i buida fatuïtat; potser amb algun excés d'histrionisme que no em semblaria necessari per a incrementar la rialla del respectable i que no se sap si imputar-li a ell sol i també a la direcció.

